

Панастов Г.К., гр. ЗМП-Пу622мг

ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ КРИЗОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Підприємництво зайняло вагомє місце в забезпеченні стійкості нашої країни в умовах військового конфлікту. Саме воно забезпечує значну частку ВВП, наповнює бюджет країни та задіює громадян в корисних процесах. В умовах циклічних кризових явищ в економіці вважалось, що лише окремі види підприємницької діяльності доцільно вести в таких нестійких, ризикованих умовах. Однак сьогодні кожен громадянин України розуміє, що військовий стан – це вже тривалий процес. І може тривати невизначений термін. Тому необхідно призвичаїтись до цих умов і організувати діяльність, вважаючи їх зовнішнім середовищем. Для підтримки підприємництва в таких умовах важливо обрати декілька напрямків.

Перший, зрозуміло, це матеріальна підтримка. Багато людей змінили місце проживання, втратили налагоджений бізнес, і будуть починати з самого початку. При цьому мало в кого залишився ресурс для старту. І для них допомогою буде безвідсоткове кредитування, організація отримання певних ресурсів, основних фондів, інформаційних ресурсів про новий вид діяльності та/або про партнерів і ринок в новому територіальному середовищі. Для цього потрібні інвестори, які готові вкладатися в ризиковані проєкти (бо вся територія країни є ризикованою для ведення бізнесу), компанії, що надають гранти на певні види діяльності, проєкти.

Другим важливим напрямком є підприємництво-реабілітація. В військовому конфлікті ми отримуємо багато людей. Які мають як фізичні, так і психологічні травми. Вони не розуміють – що тепер можуть, кому це потрібно, як починати все з самого початку. В цьому випадку підтримка повинна бути більш ємною, комплексною: містити оцінку людини щодо пошуку її заповітної мрії та визначення реальних можливостей, визначення можливих видів діяльності на стиці цих площин. Навчання (професійна підготовка) до підприємницької діяльності (особливо тих, хто не займався бізнесом ніколи) з підготовкою професійного супроводу на першому етапі запуску та стабілізації підприємницької діяльності. Паралельно з цим необхідна психологічна робота по формуванню впевненості у важливості справи, яку починає людина, з формуванням соціальної свідомості і відповідальності за результат і за сам процес. Досить часто людина не в змозі зібратися і зробити щось для себе особисто, але завзято береться забезпечувати потреби інших. Всі ці види діяльності можна вивести з «волонтер» на рівень «підприємець» і отримувати підтримку і допомогу вже на новому рівні – і сировиною, і робочими місцями, і грантами. І це буде потім користуватися попитом і в мирному житті, що стане вагомим фундаментом для людини і для економіки держави.

Слід також звернути увагу на юридичну підтримку. Досить часто активно працюючий підприємець не встигає слідкувати за всіма змінами в законодавстві, і тому стає порушником проти волі. Особливо це актуально в кризових умовах. коли підприємець переробляє додатково багато іншої інформації. Тож є потреба для формування інформаційних каналів, де коротко, зрозуміло і чітко буде надаватися вся необхідна інформація (бажано з розподілом по видах діяльності).

Все це і є першочерговою підтримкою підприємництва в умовах кризового середовища.

Під керівництвом: доц. каф. Економіки та менеджменту, О. І. Кір'ян